

overbevist om, at det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm) vilde stemme imod dette Forslag, naar det nu kom til Afstemning, medens jeg dog kan have Ret til at formode, at han rimeligvis ikke er enig med den høitærede Minister i hans principielle Afvisning af den Tanke, der ligger i Lovforslaget. Et Resultat, der fremkommer paa denne Maade, er uheldigt for Sagen, og det er af den Grund, at jeg ikke kan Andet end notes med det, der nu er opnaaet, og derfor vil tillade mig at erklære til den høitærede Formand, at jeg tager Forslaget tilbage.

Formanden: Lovforslaget er altsaa taget tilbage. Maa jeg spørge, om Nogen optager det?

Indenrigsministeren: Jeg optager det.

Formanden: Lovforslaget er saaledes optaget.

Indenrigsministeren: Jeg optager det kun, fordi jeg ønsker at knytte nogle Bemærkninger til det, der her er fremkommet. Det ærede Medlem har med en vis Snildhed søgt at føre Kampen over paa mig, og ligesaavel som det ærede Medlem ved Siden af ham (Kjær) tillagt mig Uttringer, som jeg ikke veed Noget som helst af, at have brugt. Jeg har virkelig ikke talt om Sjælens Salighed eller benyttet mig af den Slags særlige Bendinger, men det har det ærede Medlem ved Siden af udtalt. Jeg har kun betragtet Sagen som et rent verdsligt Anliggende, og det er dette, der er Tilfældet. Dernæst har den ærede Forslagsstiller, sagt, at det kun var hans Hensigt med dette Forslag at æsse Regjeringens Mening om Tiendeafløsningen i det Hele; men jeg benægter paa det Allerbestemteste, at dette har været Hensigten, idetmindste er der ikke et Ord derom i Lovforslaget. Det, der ligger i selve Lovforslaget, er rent og klart nok, og derpaa har jeg svaret, og udtrykkelig sagt i Slutningen af mit Foredrag, at jeg ved mine Ord ikke vilde have

udtalt nogen Mening om, hvorledes Regjeringen ville stille sig til et Forslag, der maatte fremkomme om Tiendeafløsningen, naar det maatte komme til at foreligge saaledes og være formuleret saaledes, at Tienden afløses mod Erstatning. Dette har jeg sagt, men heller ikke videre. Den ærede Forslagsstiller mente, at jeg havde sagt adskillige Ting, som han ikke havde givet Anledning til idag, og han var saa god, at henvise til de Uttringer, hvormed han ledsagede Lovforslaget ved dets Forelæggelse. Det er netop de Uttringer, hvormed han idag har ledsaget sit Lovforslag, der have givet mig Anledning til at yttre mig, som jeg har gjort. Jeg har ikke viller brille med historiske Kundskaber, thi, som jeg ser, har det ærede Medlem havt samme Kilde som jeg. Kun undrer det mig, at det ærede Medlem ikke har benyttet den paa samme Maade, som jeg har gjort. Det ærede Medlem begyndte med at sige, at denne Tiendefrihed var en midlertidig fritagelse, en ligefrem Lovbestemmelse, som man kunde forandre igjen; det er dette Princip, der foreligger i hans Lovforslag, at man kan tage den Slags Retligheder, der høre med til den bestaaende Retstilstand, bort, trods deres 300aarige Ælde, trods det, at de ere stadfæstede af nye og gamle Love, uden at byde anden Erstatning end den, det ærede Medlem vil give, og som ethvert Menneske kan sige sig selv er Tuet. — Det er selvfølgelig ikke min Hensigt at indlade mig dybere med den høitærede Formand om, hvorvidt dette Forslag er stridende mod Grundloven eller ikke. Der har aldrig for mig kunnet været nogen Tvivl om, at han ikke anser det derfor, thi ellers vilde han selvfølgelig ikke have ladet det komme frem; men jeg maa dog med den høitærede Formands Tilladelse oplæse det Sted i Lovens Statsret, hvormed der her er Tale. Jeg skal ikke forfølge dette videre, men overlade til de ærede Medlemmer selv at læse det igjennem og da dømme derom. Han siger, efter at have talt om, at der ikke er nogen absolut Nødvendighed for, at der efter Grundloven skal finde en Overdragelse Sted, men at Bestemmelsen ogsaa maa finde sin Anvendelse, hvor der er Tale om en Afstaaelse, der